

Rigsombudsmanden på Færøerne

Tórshavn, den 10. august 2012

J.nr. 323-1-dmk

Indberetning nr. 4 / 2012

Emner:

- *Lagmanden, der også er formand for Sambandspartiet, overraskede alle med sine udtalelser omkring et selvstændigt Færøerne og ændringer i rigsfællesskabet, da han til Olaj holdt sin åbningstale i forbindelse med det nye lagtingsårs begyndelse. Hans partifæller i Sambandspartiet tog straks afstand til lagmandens udtalelser om et selvstændigt Færøerne og måden hvor på han annoncerede sine egne overvejelser om rigsfællesskabet.*
- *Meningsmåling viser fortsat stor tilbagegang for landsstyret, der står til at miste sit flertal i Lagtinget, hvis der skulle være valg i dag – især Folkeflokken står til at miste opbakning. Lagmanden påtager sig som koalitionsleder det fulde ansvar for koalitions tilbagegang. Socialdemokratiet står til stor fremgang og vil ifølge meningsmålingen opnå otte mandater ved et valg i dag – det samme som Republikanerne.*
- *Moodys' fastholder ratingen Aa3 for Færøerne, men dog med negative udsigter og mulighed for en nedgradering.*
- *Den ottende efterforskningsboring ved Færøerne efter olie/gas er nu i gang. Den hidtil dyreste boring ved Færøerne forventes afsluttet om 4-5 måneder.*
- *Danmark fik for første gang valgt en repræsentant til FN's Kontinentalsokkelkommission – valget faldt på færingen Martin Heinesen.*
- *En nyopført fabrik i Tvøroyri på Suderø til modtagelse og nedfrysning af pelagiske fiskearter kan få stor betydning for øen.*
- *Elselskabet SEV vil sætte 13 vindmøller op ved Tórshavn. Projektet koster 140-145 mio. kr., men vil have tjent sig selv ind på godt tre år. Hvis projektet gennemføres, vil over halvdelen af elforsyningen være baseret på vedvarende energi.*
- *Landsstyret har fået nyt patienthotel i København med plads til knap 100 personer.*
- *Rigsombudsmanden på Færøerne har udgivet sin årlige "Beretning" om færøske samfundsforhold.*

Lagmandens åbningstale til Olaj

I henhold til den færøske styrelsesordning starter et nyt lagtingsår med Lagtingets åbning til Olaj (den 29. juli). Forud for Lagtingets åbning går landsstyremedlemmer, lagtingsmedlemmer, rigsombudsmanden, biskoppen og præster m.fl. i procession fra lagtingshuset til gudstjeneste i Domkirken. Efter gudstjenesten går processionen tilbage til lagtingshuset, hvor lagtingssamlingen åbnes og lagmanden holder sin åbningstale. Rigsombuddets oversættelse af lagmandens åbningstale er vedlagt denne Indberetning.

Lagmanden havde i en samtale med avisen Dimmalætting fra den 19. juli lagt op til, at han i åbningstalen ville lægge vægt på et bredt samarbejde og få alle politiske partier med i arbejdet i de resterende tre år af valgperioden. Han sagde, at de senere år havde været en hård periode, hvor det havde været nødvendigt at tage upopulære afgørelser, men at det nu var tid til at lytte til borgerne og give noget tilbage. Der var dog ikke på forhånd tegn på, at oppositionen tog lagmandens ord for gode varer, idet Socialdemokratiets formand Aksel V. Johannesen dagen efter til avisen Dimmalætting udtalte, at der har været så mange gode planer og intentioner, men at virkeligheden har vist sig anderledes, så han har vanskeligt ved at tage lagmandens ord alvorligt. Aksel V. Johannesen sagde desuden, at det udmærket kan være sådan, at lagmanden ønsker et bredt samarbejde, men at det ser ud som om, at lagmanden ikke har det sidste ord at sige i koalitionen i den sag.

Oppositionens efterfølgende reaktioner på lagmandens åbningstale tyder ikke på opbakning til lagmandens politiske planer fra oppositionen. Aksel V. Johannesen siger i avisen Dimmalætting fra den 30. juli, at der er så himmelvid forskel på, hvad lagmanden siger og så rent faktisk gør, at han ikke tror på et eneste ord.

Formændene for de to andre oppositionspartier, Høgni Hoydal fra Tjóðveldi og Poul Michelsen fra Framsókn, er enige i Aksel V. Johannesens kritik af lagmanden og mener heller ikke, at hans udtalelser om samarbejde har hold i virkeligheden.

Der var især et punkt i lagmandens åbningstale, der skabte debat, og det var hans udtalelse om rigsfællesskabet og hans drøm om et rigsfællesskab bestående af tre selvstændige lande, der blev udtrykt således i åbninstalen:

”Hjemmestyreordningen har udgjort vores politiske fundament siden 1948. Denne ordning har sin store andel i, at vi i dag har et veludviklet velfærdssamfund. Men enhver ordning må tilpasses til nye tider. Til trods for nyordningen i 2005 er det tvivlsomt, om rammerne er tilfredsstillende til de udfordringer, som vi møder på den internationale scene.

Det bliver nødvendigt at organisere vores rigsfællesskab på ny. Jeg drømmer om et fællesskab af riger med tre selvstændige lande.

Min fremtidsvision er, at vi som folk finder sammen om en ny ordning, som forener snarere end adskiller os.”.

Denne del af lagmandens tale vakte betydelig opsigt og prægede siden debatten i Lagtinget og i pressen, men ikke mindst internt i Sambandspartiet medførte lagmandens ord om et selvstændigt Færøerne debat og uro.

Sambandspartiets lagtingsmedlemmer kendte på forhånd ikke noget til Lagmandens udmelding om rigsfællesskabets fremtid, og der var umiddelbart efter talen klar afstandtagen til lagmandens udtalelse fra flere centrale medlemmer af Sambandspartiet.

Således udtalte formanden for Sambandspartiets lagtingsgruppe, Alfred Olsen, umiddelbart efter talens afslutning til Færøernes Radio, at lagmandens planer om Færøerne som et selvstændigt land

overhoved ikke var drøftet i Sambandspartiet, og at hans udtalelse måtte stå fuldstændig for hans egen regning. Alfred Olsen sagde desuden, at lagmanden må sige, hvad han havde lyst til i åbningstalen, men at der ikke var nogen i Sambandspartiet, der vidste noget om det her.

Også andre centrale medlemmer af Sambandspartiet, bl.a. landsstyremand Johan Dahl, der også er næstformand i Sambandspartiet, og lagtingsmedlem Bárður Nielsen, der er formand for Lagtingets finansudvalg og forhenværende landsstyremedlem for finansanliggender, tog straks afstand fra lagmandens planer om et selvstændigt Færøerne i et fællesskab af riger. Johan Dahl og Bárður Nielsen har siden haft læserbreve i de færøske aviser, hvor de fastholder Sambandspartiets linje vedr. rigsfællesskabet og tager kraftig afstand fra lagmandens drøm og den måde hvorpå han annoncerede den.

Lagmanden har i en artikel i avisen Dimmalætting fra den 30. juli udtalt, at der var tale om en bevidst provokation, da han tog rigsfællesskabet op i åbningstalen. Rigsombuddets oversættelser af ovenstående læserbreve og avisartikel er vedlagt denne Indberetning.

I forbindelse med åbningsdebatten udtalte lagmanden fra Lagtingets talerstol, at han ikke tror på selvstændighed (på færøsk "fullveldi") her og nu, men at han nu havde taget hul på en debat om rigsfællesskabet. Han sagde, at der efter åbningstalen afslutning også havde været en intern debat i Sambandspartiet, hvor han havde redegjort for sine synspunkter om selvstændighed over for partifællerne, men at han også var den eneste i partiet, der ønskede selvstændighed.

Lagmanden sagde i forbindelse med åbningsdebatten endvidere, at Sambandspartiet efter hans mening bør have et konkret bud på et nyt forhold i rigsfællesskabet, når der skal være lagtignsvalg om tre år. Han sagde desuden, at der er tale om en drøm, som naturligvis kræver, at det økonomiske grundlag er på plads, før end den kan realiseres. Desuden fandt lagmanden det kun godt med en diskussion og debat om sagen under de kommende dages åbningsdebat.

Siden sagde lagmanden, at Sambandspartiet har sit partiprogram, og det er der ikke ændret ved, trods hans udtalelser, men at han vil have ret til at drømme videre og ser ændringer af rigsfællesskabet for sig.

Han sagde desuden, at man var naiv, da man tog til Danmark for at forhandle bloktilskuddet for 2012, men at der i øvrigt ikke var nogen planer om at reducere bloktilskuddet trods hans udtalelser om rigsfællesskabet.

Efterfølgende har to tidligere formænd for Sambandspartiet været kritiske overfor lagmanden og hans udtalelser om rigsfællesskabet. Edmund Joensen er markant i sine bemærkninger til sagen og siger, at Kaj Leo Johannesen må træde tilbage som formand for Sambandspartiet, for der er ingen forskel på hans og Folketingspolitik. Lisbeth L. Petersen blev forskrækket over lagmandens ord om rigsfællesskabet, og hun forstår ikke, hvorfor lagmanden udtaler sig sådan, for han ved udmærket, hvad Sambandspartiet ligger i rigsfællesskabet, og at Sambandspartiet er det parti, der forsvarer rigsfællesskabet.

Under åbningsdebatten brugte oppositionen lagmandens udtalelser til at stikke lidt til hans partifæller, men debatten om lagmandens tanker om rigsfællesskabet forblev tam. Høgni Hoydal fra Republikanerne var glad for, at lagmanden i sin åbningstale havde nævnt, at Færøerne skulle være selvstændige, men han stillede samtidig spørgsmål ved, hvor mange der i det hele taget tror på, hvad lagmanden siger, og ser ikke nogen sammenhæng mellem hans ord og gerninger.

Ny meningsmåling viser fortsat tilbagegang for landsstyret

Den seneste meningsmåling fra Gallup, der blev offentliggjort i avisen Sosialurin den 4. juli, viser, at landsstyret står til en tilbagegang på 9,2 pct. og fire mandater i forhold til valget i oktober 2011. Dermed står landsstyret også til at miste flertallet, hvis der skulle være valg i dag.

Folkeflokket står til at miste tre mandater og vil blive den store taber ved et valg i dag, ifølge meningsmålingen, mens Sambandspartiet ifølge Gallup-målingen bevarer sine otte mandater trods en tilbagegang på 2 pct. Selvstyrepartiet står til at miste sit enlige mandat og dermed til at ryge helt ud af Lagtinget

Resultatet af lagtingsvalget oktober 2011 og seneste tre meningsmålinger.

Antal mandater i parentes.

Parti	Lagtingsvalget oktober 2011	Meningsmåling Gallup nov. 2011	Meningsmåling Gallup feb. 2012	Meningsmåling Gallup juli 2012
Folkeflokket	22,5 (8)	19,2 (7)	19,0 (6)	15,7 (5)
Sambandspartiet	24,7 (8)	24,9 (8)	24,4 (8)	22,7 (8)
Socialdemokratiet	17,8 (6)	20,2 (7)	20,2 (7)	23,1 (8)
Selvstyrepartiet	4,2 (1)	2,7 (0)	3,3 (1)	2,9 (0)
Republikanerne	18,3 (6)	18,9 (6)	20,8 (7)	22,1 (8)
Centerpartiet	6,3 (2)	5,9 (2)	4,9 (2)	7,2 (2)
Framsókn	6,2 (2)	8,4 (3)	7,4 (2)	6,8 (2)
I alt	100,0 (33)	100,0 (33)	100,0 (33)	100,0 (33)

Socialdemokratiet står ifølge meningsmålingen som den store vinder. Socialdemokratiet vil blive det største parti og få otte mandater, men også Republikanerne, der har haft fremgang i alle målinger siden valget, står nu til at få otte mandater.

Kaj Leo Johannsen, lagmand og formand for Sambandspartiet, er ikke overrasket over, at Sambandspartiet står til tilbagegang. Det koster at sidde i regering, siger han til Dimmalætting, og giver samtidig udtryk for, at han ikke er glad for, at koalitionspartnerne fra Folkeflokket og Selvstyrepartiet står til at miste i alt fire mandater. Han forklarer tilbagegangen med, at vælgerne er blevet utrygge ved de store beslutninger, der er taget. Det er bl.a. vedr. beskattningen af pensionerne og skatteomlægningerne, og han erkender, at man nok er gået for hurtigt frem, og at man skal være bedre til at lytte til vælgerne. Kaj Leo Johannesen siger også, at han har ansvaret for Folkeflokkes store tilbagegang, for godt nok er han Sambandspartiets formand, men som koalitionsleder har han også et ansvar for hele koalitionen. Som koalitionsleder tager han derfor også det fulde ansvar for koalitionen samlede tilbagegang.

Folkeflokkens formand, Jørgen Niclasen, siger i en kommentar til meningsmålingen, at man har vedtaget store ændringer, men at det er så kort tid siden, at vælgeren endnu ikke har set resultaterne af ændringerne. Det koster at sidde med ansvaret, siger Jørgen Niclasen, og er ellers fortrøstningsfuld med hensyn til fremtiden, for Folkeflokket klarer sig altid bedre til et valg end i meningsmålingerne.

Socialdemokratiets formand, Aksel V. Johannesen, glædes naturligvis over den gode meningsmåling for Socialdemokratiet og ser den som et tegn på, at befolkningen ikke vil have yderliggående borgerlig politik, men vil have et solidarisk samfund og derfor peger på Socialdemokratiet som dem, der skal vende udviklingen.

Høgni Hoydal fra Republikanerne ser meningsmålingen som et klart signal om, at færingerne tager klart afstand fra landsstyrets politiske kurs, og tilføjer, at målingen desværre også viser, at vælgerne er ved at miste tilliden til det politiske system.

Moody's rating af Færøerne landsstyre uændret

Kreditvurderingsbureauet Moody's sænkede i april 2011 deres rating af Færøerne landsstyre fra Aa2 til Aa3. Moodys' åbnede samtidig op for, at ratingen kunne blive sænket yderligere et eller to niveauer, hvis der efter deres opfattelse bliver problemer med at opnå balance på de offentlige finanser og man fra politisk side ikke opnår enighed om de nødvendige tiltag.

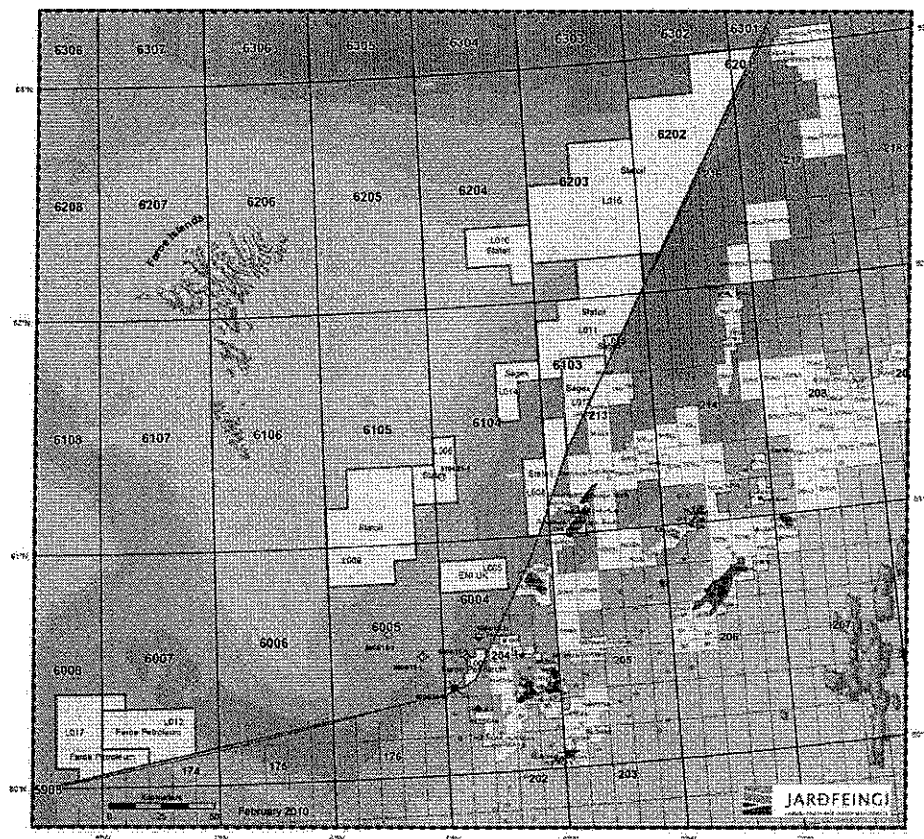
Moody's har dog i den nyeste vurdering fra juli 2012 fastholdt ratingen, men dog med negative udsigter. Ratingen Aa3 begrundes af Moodys med:

- The government's historical and currently stable relationship with Denmark (Aaa, stable), as well as the course of further autonomy and potential independence.
- The government's broad powers to manage the Faroes' economy, adjust spending and raise revenues through taxation.
- The government's commitment to maintaining ample reserves in order to offset the impact of economic volatility and deficit spending, which is anticipated until 2015.
- Broad political consensus on deficit-reduction plans over the medium and long term.
- Challenges posed by a volatile fishing industry on the island's budget.

Moody's kreditanalyse kan læses på Færøernes Landsbanks hjemmeside via linket:
<http://www.landsbankin.fo/Default.asp?sida=2936>.

Olieeftersforskning – den ottende boring ved Færøerne

Medio juni påbegyndtes den ottende efterforskningsboring ved Færøerne. Det er selskaberne ExxonMobil (49 %), Atlantic Petroleum (1 %) og Statoil (50 %), der står for boringen med Statoil som operatør. Brønden bores i licens 006, der ligger i et område syd-øst for Færøerne (felt 6104 på kortet nedenfor). Boringen forventes afsluttet om 4-5 måneder. Havdybden, hvor der bores, er 459 m. Boringen forventes at blive den hidtil dybeste og dyreste ved Færøerne.

Der blev boret i samme licens i 2006, hvor man ikke stødte på kulbrinter, men fandt spor af gas. Boringen gik ned til 4.200 meter. Operatørselskabet har erklæret, at man vil bestræbe sig på at nå de lag, der ligger under basaltlagene. Formålet med boringen er naturligvis primært at finde olie eller gas, men også at opnå nye informationer; især nye informationer om lagene under basaltlagene, da disse informationer er vanskelige at tilvejebringe ved hjælp af seismiske data.

Færing valgt som Danmarks repræsentant i FN's Kontinentalsokkelkommission

For første gang er en dansk kandidat blevet valgt ind i Kommissionen for Kontinentalsoklens Grænser (CLCS) i New York. Det danske medlem af CLCS blev færingen Martin Heinesen.

Valget af Martin Heinesen skete på det årlige møde mellem parterne i FN's Havretskonvention den 6. juni, hvor der var valg til samtlige 21 pladser i kommissionen for den kommende femårsperiode. Traditionen for støtte fra de nordiske lande til en fælles kandidat er blevet opretholdt i forbindelse med den danske kandidatur.

Martin Vang Heinesen, der er 58 år, er uddannet ved Københavns Universitet og arbejder som projektleder ved Jarðfeingi, Færøernes institut for geologi og energi. Martin Heinesen er tilknyttet Rigsfællesskabets kontinentalsokkelprojekt og har været en ledende kraft i udarbejdelsen og forelæggelsen for CLCS af dokumentation for Kongerigets krav på kontinentalsokkel uden for 200 sømil henholdsvis nord og syd for Færøerne.

CLCS blev oprettet ved FN's Havretskonvention af 1982 (UNCLOS) og har til opgave at gennemgå dokumentation, en såkaldt "submission" fra kyststater med henblik på endelig fastlæggelse af ydergrænserne for deres kontinentalsokler. Såfremt disse ydergrænser overlapper, må staterne selv fastlægge den indbyrdes grænsedragning ved forhandling.

Ny fabrik i Tvøroyri til modtagelse af bl.a. makrel

Koncernen Varðin í Gøtu, der bl.a. ejer fire skibe i den pelagiske fiskeflåde, oprettede sammen med et andet færøsk selskab, Delta Seafood, et nyt selskab Varðin Pelagic. Varðin Pelagic har bygget en helt ny fabrik i Tvøroyri til modtagelse og nedfrysning af pelagisk fiskearter, herunder især makrel, nu hvor Færøerne har fastsat en større egenkvote, efter at man ikke er nået til enighed med Norge, EU og Island om fordeling af totalkvoten. Der er tale om en samlet investering på over 200 mio. kr. i fabrikken, der indeholder den nyeste og mest moderne teknik, samt i kaj anlæg med nyt pumpe-system til at pumpe fisken fra skibene til fabrikken. Det tog kun 14 uger at opføre fabrikken. Fabrikken kan nedfryse 1.000 tons fisk pr. dag, hvilket svarer til 40-50 containere med fisk.

Den nye fabrik giver beskæftigelse til op imod 100 personer på Suderø. Der arbejdes i treholdsskift med 25 personer pr. vagt, hvortil kommer et antal personer til administration og til arbejde på kajen til modtagelse og afskibning af fisken. Fabrikken kan dermed få stor positiv betydning for Suderø, der over en årrække har haft en jævn nedgang i befolkningstallet og mangel på arbejdspladser.

Koncernen Varðin í Gøtu har de senere år nydt godt af de gode vilkår for den pelagiske fiskeflåde. Koncernens omsætning er steget fra 200 mio. kr. i 2009 til 423 mio. kr. i 2011. Koncernen havde i 2011 et overskud på 114 mio. kr. efter skat. Koncernens gæld udgjorde ved årsskiftet 376 mio. kr., men selskabet havde samtidig en likviditet på 282 mio. kr.

Vindmøller for 140 mio. kr. skal måske sættes op ved Tórshavn

Det fælleskommunale selskab SEV, der forestår produktion og salg af elektricitet på Færøerne, har søgt landsstyret om tilladelse til at sætte 13 vindmøller op i et område oven for Tórshavn. Der er tale om et projekt til 140-145 mio. kr. De 13 vindmøller koster ca. 120 mio. kr. inkl. opsætning. Der skal desuden anskaffes et "korttidslager" i form af et batteri, der skal sikre en konstant tilførsel af elektricitet til elnettet, som koster ca. 24 mio. kr.

De 13 vindmøller vil medføre en besparelse på 10.000 tons olie pr. år, hvilket svarer til ca. 40 mio. kr. Projektet vil dermed have tjent sig selv ind på ca. tre år. Vindmøllerne forventes at kunne producere 46 gigawatttimer om året, og dermed vil vindmøllerne ved Tórshavn, sammen med et mindre antal andre vindmøller og vandkraft, stå for over halvdelen af elforsyningen på Færøerne. I 2011 var godt 5 pct. af el-produktionen baseret på vindkraft – den andel vil stige til ca. 20 pct. med de nye vindmøller. Vandkraft tegner sig for knap 40 pct. af el-produktionen. Opsætningen af vindmøllerne vil afspejle sig i Færøernes udledning af CO², der vil blive reduceret med 33.000 tons pr. år, hvis SEV får gennemført projektet.

Nyt færøsk patienthotel i København

Patienthotellet Tórshavn har fået ny adresse og flyttede den 1. juli 2012 til Venøgade på Østerbro, da der var pladsproblemer på det hidtidige patienthotel, der heller ikke fra starten var bygget og indrettet til formålet, som det er tilfældet med det nye patienthotel. Patienthotel Tórshavn er en insti-

tution under Heilsumálaráðið, Landsstyreområdet for sundhedsanliggender. Landsstyret har indgået en 15-årig lejeaftale for patienthotellet.

Visiterede patienter og deres pårørende får tilbud om at bo på Patienthotel Torshavn inden indlæggelser og under ambulante undersøgelser/behandlinger i Region Hovedstaden. Patienterne, der visiteres til Patienthotel Torshavn, skal have folkeregisteradresse på Færøerne og være selvhjulpne. Patienter, der ikke er selvhjulpne, skal have en visiteret ledsager med.

Patienthotel Torshavn har 55 værelser med plads til 97 beboere, fordelt på 28 enkelt- og 23 dobbelt værelser samt 4 værelser som er specielt indrettet til kørestolsbrugere. Alle værelser har TV, toilet og bad. Udover værelserne findes 5 lejligheder, som er forbeholdt familier med længere ophold. Der er ansat 20 medarbejdere på patienthotellet.

Rigsombudsmandens "Beretning 2012" er udkommet

Rigsombudsmandens "Beretning 2012", der i tekst og tal indeholder en sammenfattende beskrivelse af færøske samfundsforhold, er udkommet. Beretningen kan downloades fra Rigsombudsmandens hjemmeside: http://www.rigsombudsmanden.fo/p_7928.html

Med venlig hilsen

Dan M. Knudsen

Oversættelse fra Dimmalætting, 31. juli 2012:

Sambandspartiet bliver aldrig et løsrivelsesparti

Johan Dahl, næstformand for Sambandspartiet

I Sambandspartiet har vi aldrig hørt noget til planen om at aftage rigsfællesskabet og gøre Færøerne til et selvstændigt land, før end lagmanden serverede planen for det færøske folk i olajtalen

Er Sambandspartiet blevet et løsrivelsesparti?

Dette spørgsmål fik jeg få minutter efter lagtingsmødets afslutning Olajdag, og efter at lagmandstalen var sendt ud til hver en krog i landet.

Siden har folk stillet mig det spørgsmål flere gange.

Det er et aktuelt spørgsmål, og jeg forstår udmærket, at sambandsfolk over hele landet er forvirrede og skuffede. Jeg sidder selv med samme følelse.

At en sambandsformand og sambandslagmand skal fremsætte tanken om at aftage rigsfællesskabet og oprette Færøerne som et selvstændigt land havde få ventet, hvis overhoved nogen.

Det er en alvorlig situation der er opstået i Sambandspartiet, både politisk og organisatorisk.

Som næstformand for Sambandspartiet må jeg sige det akkurat som det er. Jeg erfarede om indholdet i olajtalen få minutter før den blev afholdt. Jeg kan forstå, at lagtingsgruppens formand eller lagtingsmedlemmerne heller ikke kendte noget til det.

Derfor blev vi alle ilde til mode, da talen blev holdt.

En så alvorlig udmelding burde naturligvis være blevet behandlet internt i partiet, før end den blev meldt ud. Var planen først kommet i lagtingsgruppen, var den blevet standset der.

At komme med udmeldinger om selvstændighed for at tækkes løsrivelsesfløjen er ikke Sambandspartiets politik.

Nej, vores politik er i praksis at vise, hvor godt ordningen i rigsfællesskabet virker og udvikle ordningen til gavn for vores borgere og erhvervsliv.

Der sker jævnligt ajourføringer af aftaler landene imellem. Det er politik, ikke jura. Det er politisk håndværk og forhandlinger, der skal give os mere smidige løsninger inden for rigsfællesskabets rammer.

Populisme og drømmeagtige udsagn er ikke vores varemærke. Vores parti har altid været garantien og bolværket imod løsrivelses- og selvstændighedskræfterne i dette land.

Rigsfællesskabet og hjemmestyreordningen har vist sig at være Færøernes venner i mere end 60 år. I tæt samarbejde med regeringen og Folketinget er der gennemført moderniseringer og tilpasninger med udgangspunkt i ændrede omstændigheder og nye krav.

Vores gode samarbejde i rigsfællesskabet er en væsentlig årsag til, at vi i dag har et veludbygget og moderne samfund.

Denne ordning og det samarbejde skal vi i Sambandspartiet stå sammen om og forsvare.

Andre end os kan løbe ærinder for selvstændighedspartierne.

Oversættelse fra Dimmalætting, 31. juli 2012:

Lagmanden: Jeg provokerede

Det kom fuldstændig bag på lagmandens partifæller, da han i lagmandstalen lagde op til at organisere rigsfællesskabet på ny. Som et fællesskab af riger. Det var en provokation, som ifølge lagmanden er nødvendig, for ingen ordening kan leve uden at blive ajourført af og til. Hans partifæller afviser lagmandens drøm.

- Dette står for min egen regning, og det er også en provokation. Men den er efter min mening også nødvendig, for ingen ordening kan leve uden at blive ajourført af og til.

Det siger lagmand Kaj Leo Johannesen dagen efter, at han i sin lagmandstale til Olaj overfor tinget – og sine partifæller - redegjorde for, at han drømmer om et fællesskab af riger med tre selvstændige lande.

Det er helt nye toner fra Sambandspartiet, for partiet har altid været et rigsfællesskabsparti. Og tonen har også fået flere af Kaj Leo Johannesens partifæller til at vågne op.

Både Alfred Olsen, Bárður Nielsen og Johan Dahl har hver især slået fast, at det er hans egen tanke. Det er en provokation, men den har et tydeligt formål.

- Vi må for alt i verden undgå at ende som i 1998. Dengang var Sambandspartiet så stivsinnet, at det ikke kom med i noget som helst. Vi har flyttet os meget siden da, men vi må erkende, at vi må flytte os endnu længere, siger Kaj Leo Johannesen.

Langtidsplan

Det har tyngde, når det er Færøernes lagmand, som siger, at han drømmer om et fællesskab af riger. Derfor er Kaj Leo Johannesen også hurtig med en nærmere udredning af det, som han sagde

- Den som tror, at jeg vil have selvstændighed her og nu, tager fejl. Det er ikke det, der ligger i det jeg sagde. Det er en langsigtet plan, som rækker 10 eller 20 år frem i tiden, siger Kaj Leo Johannesen.

Men er det ikke et signal om, at Sambandspartiet er ved at indtage en helt anden kurs end hidtil?

- Situationen i dag er den, at verden hele tiden forandres. Derfor må vi også være klar til at ændre vores egne rammer og vore egne holdninger. Det er det, der ligger i det her. Vi kan ikke regne med, at alt forbliver som det er, og derfor må vi også være klar til forandringer – også på dette område.

Bevidst provokation

De lagtingsmedlemmer fra Sambandspartiet, som hidtil har udtalt sig, har alle lagt vægt på, at de ikke har haft kendskab til noget som helst.

I et læserbrev siger både landsstyremand Johan Dahl og finansudvalgsformand Bárður Nielsen, at de ikke er blevet spurgt om noget som helst, og heller ikke har fået noget at vide om lagmandens planer.

Reaktionerne kommer ikke bag på lagmanden.

- Selvfølgelig havde jeg regnet med at få reaktioner som disse, for det er et brud med Sambandspartiets gamle politik. Og det er netop for at få gang i en debat om emnet, at jeg sagde, som jeg gjorde, siger Kaj Leo Johannesen.

Men bliver det gennemført, er der så ikke tale om en stor ændring i færøsk politik?

- Nu går jeg ikke og regner med, at alt sker her og nu. Og det er også derfor, at jeg tager sagen op nu. Så vi kan begynde debatten, for det eneste som er helt sikkert er, at vi må tilpasse os nye tider. det har vi gjort før, og det må vi gøre igen, siger Kaj Leo Johannesen.

Kan få problemer

Der er ikke tvivl om, at det er modigt for en sambandslagmand at tale åbent om et fællesskab af riger med tydelig tryk på riger.

Sagen er yderst følsom, hvilket reaktionerne fra hans eget parti også viser.

Spørgsmålet er så, om det er lige så fornuftigt som det er modigt.

Tallene taler sit tydelige sprog, da både Sambandspartiet og lagmanden har klaret sig ret godt, både i meningsmålingerne og til lagtingsvalg.

I den seneste tid har lagmanden dog ikke haft den medvind, som han ellers har haft, og det bliver derfor spændende at se, hvilken påvirkning dette seneste skridt kan have på opbakningen til ham.

Det er i sidste ende opbakningen der afgør, om han bliver siddende som formand eller om partiet vil have en anden. Som situationen er lige nu, står lagmanden temmelig alene med sin drøm.

Lagmandens Olajtale 2012

Hr. formand.

Olajdagene har de fleste en særlig fornemmelse.

Vi holder vores nationaldag. Hovedstaden er flagprydet, folk klædt i festtøj, og rundt omkring i byen høres glædestoner og sang. Folk er kommet fra alle egnsdele, og disse dage har vi følelsen af at høre sammen. Følelsen af at være en del af noget større. Følelsen af at være en nation¹.

Olajmorgen² går processionen til domkirken til gudstjeneste. Derefter hen på plænen ved Tinghuset til smuk korsang, hvor en stor menneskemængde møder frem.

Processionen repræsenterer og tegner de politiske, kirkelige og forvaltningsmæssige myndigheder. Ruten illustrerer grundlaget under vores samfund – demokrati og de kristne værdier.

Olaj er den del af vores kultur. En del af de mange tråde, der knytter os sammen. Tråde, der er grundlaget under vores identitet og er med til at gøre os til en nation, der er vores foran andre. Nationen, der betyder, at vi ikke mister vores fodfæste i en til tider bekymrende verden.

Vi er alle forskellige, men nationen og samfundet er vi alle et billede af.

Vi har boet på vore øer gennem århundreder. Vi har bygget et moderne samfund. Og her skal kommende generationer leve og virke.

Lad os i fællesskab sikre, at samfundet bliver rummeligt, og at her bliver til at leve for os alle.

Var jeg kunstner, malede jeg et billede, hvor tolerance og demokrati er fundamentet. Et billede, hvor alle med deres forskellighed og opfattelse er med til at pryde det færøske kunstværk.

Hr. formand.

Verdensøkonomien er i sin værste krise 1930'erne. Hidtil er vi sluppet forholdsvis skadefri gennem krisen. Både fordi samfundet havde det godt, da krisen for alvor viste sig, og fordi vi har truffet rettidige afgørelser, der har vendt udviklingen.

Krisen er ikke overstået, og udsigten for verdensøkonomien er fremdeles tvivlsom.

For os er den største udfordring manglende befolkningsvækst. Efter flere år med vækst er folketallet nu faldende. Tilflytningen er reduceret de senere år, mens fraflytningen har været stabil.

¹ Det færøske ord "tjóð", der anvendes i Olajtalen, kan betyde både folk og nation.

² Olajdag er 29. juli.

Vi må derfor indrette samfundet således, at det er tillokkende for folk at flytte til landet, og at her er godt at være for familier med børn.

Til dette kræves at vi får spændende arbejdspladser, tilfredsstillende velfærdsydelser, gode uddannelsesmuligheder, udover gode fritids- og kulturtilbud.

For at opnå disse mål kræves økonomisk vækst.

Landsstyret er gået i gang med en vækstplan på fem områder: fiskeri, turisme, offshore-industri, uddannelse og iværksætteri.

Målet er at få større værdi ud af havets ressourcer, at få flere turister til landet, at udvikle afledt virksomhed af vores internationale skibsregister, at skabe flere uddannelses tilbud og at stimulere iværksættere.

Årsagerne til den manglende folkevækst er mange. Og for at stoppe fraflytningen, er det nødvendigt at gennemføre tiltag på de fleste områder. Jeg vil snarligt nedsætte en gruppe til at analysere og udforme en helhedsplan med tiltag, der skal sættes i værk for at skabe folkevækst.

For at dette skal lykkes, er nødvendigt med en stabil kurs, der rækker længere end en valgperiode. Det kræver brede forlig. Vi vil derfor forhandle med alle partier i Lagtinget om disse planer.

Hr. formand.

Den færøske økonomi har bedret sig. Lønudbetalingerne vokser, eksporten vokser, underskuddet reduceres, og ifølge vurderinger vokser bruttonationalproduktet igen i år. Arbejdsløsheden er reduceret i løbet af det seneste år og er nu mellem de laveste i Europa.

Den nyeste konjunkturundersøgelse viser, at vi færinger generelt er blevet mere positive med hensyn til fremtiden.

I seneste vurdering af kreditværdigheden fra Moody's fastholdt vi vores høje rating. Dette har betydning, når renten på landskassens lån skal fastsættes.

Landsstyret har de seneste år lagt stor vægt på at begrænse væksten i de offentlige driftsudgifter for at reducere underskuddet.

Investeringsrammen er forhøjet med henblik på at skabe øget aktivitet. Og uddannelse og velfærd er prioriteret. Det var også grundlaget under det seneste forslag fra landstyret om de økonomiske rammer, hvor en række af tiltag bliver fastsat, så der igen bliver overskud på finansloven i 2016.

At få balance i det offentliges regnskab er ikke et mål i sig selv. Balance i det offentliges regnskab er et element til at sikre et godt fundament under vores økonomi. En forudsætning for at sikre fremtidig velfærd og vækst.

Rationaliseringer er foretaget, og flere tilpasninger vil blive gennemført.

Vi må alle tage fat.

Vi tilstræber, at ændringerne skader mindst muligt. I stedet for at skære med plæneklipperen, har vi bl.a. lagt flere offentlige institutioner sammen, således at det faglige miljø bliver stærkere, og driften for hver enhed bliver billigere.

Vi vil yde vore borgere en så god og billig tjeneste som muligt. Dette kræver, at vi tør at tænke nyt. At vi bliver bedre til at udnytte vores udbyggede infrastruktur, og at vi foretager investeringer i udvikling og ny teknologi. Også selvom resultaterne først viser sig senere.

Det digitale sundhedssystem (THS) er et godt eksempel på, hvordan nytænkning og teknologi kan bane vejen for bedre styring og tjenester i det offentlige system.

Med varsom økonomisk politik og nytænkning kan vi få mere for mindre.

En høj marginalskat er en af de største udfordringer for økonomisk vækst, for den betyder, at folk ikke får nok ud af at gøre en ekstra indsats. Dertil var skatten på løn blevet alt for høj sammenlignet med vore nabolande. For folk, der havde taget sig en længerevarende uddannelse, betød dette, at de med samme indtægt havde haft op til flere tusind kroner mere efter skat, hvis de havde boet i Danmark i stedet for på Færøerne.

Derfor gennemførte koalitionen en skatteomlægning 1. januar i år. Resultatet af skatteomlægningen ses i de voksende økonomi, og det private forbrug er øget.

Skatteomlægningen har været meget omtalt. Det har været ført frem, at kløften mellem rig og fattig er blevet alt for stor. Dette skræmmebillede er misvisende. Det nye skattesystem er fortsat progressivt, og dem med de højeste indtægt betaler noget mere i skat.

Færøerne er ikke på vel til at blive et klassesamfund. Tværtimod er forskellen mellem højeste og laveste indtægt noget mindre end i nabolandene.

Der har været kritik af lønforholdene for landsstyremedlemmerne. Jeg mener, at ordningen skal ændres. I øjeblikket reviderer et uafhængigt udvalg forholdene, og det er planen at fremsætte et forslag til nye regler for Lagtinget i dette tingår.

Hr. formand.

Rigdommene i havet har været grundlaget under vores økonomi i mere end 100 år.

Skal vi have økonomisk vækst, nu og i fremtiden, må vi udnytte denne rigdom bedre.

Det foregående landstyre lagde grundlaget under en forvaltningsplan, der skal genrejse bestanden af bundfisk omkring Færøerne. Tallet af fiskedage er reduceret væsentligt. Nye områder er fredet, og går det som planlagt, kan fiskeressourcerne i det færøske havområde få miljøgodkendelse senest i 2015.

Vi har den bedste fisk, man kan forestille sig. Vi bør derfor sætte os som mål, at vores land skal være blandt verdens bedste fødevarerproducenter.

Der bliver snart nedsat en arbejdsgruppe, der skal udforme et forslag til en fødevarepolitik, der skal beskrive, hvordan vi flytter os fra at være råvareeksportør til at være en fødevareproducerende nation. Der skal påvises erhvervsmuligheder, og hvordan uddannelse og forskning kan være med til at udvikle fødevareproduktionen både fra fisk og fra andre råvarer.

Ferske råvarer og god håndtering er selvfølgelig forudsætninger for, at vi kan gøre os gældende i denne forbindelse. Landstyret er derfor gået i gang med at gennemføre tiltag for at forhøje kvaliteten på råvarerne, som kommer på land.

Den seneste tid har der været megen debat om ressourcerne i havet som folkets ejendom. Der er stillet nogle vedkommende spørgsmål, og der er svagheder i det eksisterende system. Landstyret vil derfor udforme et forslag til en omstrukturering af fiskerierhvervet. Planen er at løse flere sager, hvor der har været sæt tvivl om blandt andet udenlandsk ejerskab, brugsret, fordeling i skibsklasser, ressourceafgift og bæredygtig forvaltning af ressourcerne.

Formålet er at få en fornuftig og bæredygtig orden, der samtidig sikrer erhvervet stabile rammer at arbejde under. En gruppe med repræsentanter fra alle politiske partier i Lagtinget er sat til at følge arbejdet.

Hr. formand.

Det er ikke lykkedes at opnå enighed om en ny makrelaftale med de andre kyststater. Landene har derfor igen fastsat sine egne kvoter. Vi har fastsat vores kvote til knap 150.000 tons.

Det øgede makrelfiskeri har stor betydning for økonomien, og væsentlig mere makrel bliver nu forarbejdet til fødevarer. Færøerne har moderne forarbejdningsvirksomhed på land og en pelagisk flåde, som er mellem verdens bedst udrustede.

Situationen er speciel. Mængderne af makrel er mange gange større, end da aftalen med de øvrige kyststater blev indgået. Det drejer sig om store værdier, der igen i år må udnyttes. Også for at stadfæste, at makrellen findes i store mængder i det færøske havområde.

Afgørelser om fordeling af makrellen byggede på:

- At mest muligt bliver gjort til fødevarer for bedst mulig pris.
- At mest muligt kommer over færøsk kajkant, så der bliver mere virksomhed her i landet.
- Og at flest mulige i fiskerierhvervet får mulighed for at nyde godt af ressourcerne.

Norge har nægtet færøske skibe at lande makrel i Norge. EU arbejder i øjeblikket på at få ret til at straffe lande, der efter deres opfattelse ikke fisker bæredygtigt. Både politisk og administrativt er meget arbejde lagt i at gøre opmærksom på vores synspunkter, ikke mindst, at tiltagene kan være i strid med reglerne om international handel.

Her skal ikke herske tvivl. Færøerne vil have en løsning på makrelstridigheden. Ingen kan leve med, at makrelbestanden bliver fisket ned. Men vi vil selvfølgelig forsvare vores rettigheder.

Hr. formand.

Færøerne skal være et center for offshore-industrien.

I disse dage bliver den ottende oliebrønd boret ved Færøerne. Planen er at bore gennem basaltlagene. Dette er det dyreste projekt i Færøernes historie.

Selvom der ikke er fundet olie og gas i mængder der er rentable at udvinde, har aktiviteten hidtil udviklet sig og kastet lys over muligheder for færøsk erhvervsliv og arbejdskraft. I dag arbejder mange virksomheder og enkeltpersoner i olieindustrien i udlandet. Dette giver indtægter, og vi bliver bedre i stand til at tage imod udfordringer, når råstofferne bliver udvundet på vores område.

Det færøske internationale skibsregister (FAS) er kommet på den hvide liste hos Paris MOU³. Det ihærdige arbejde med at markedsføre ordningen som et flag af høj kvalitet er lykkedes. Ordningen medfører indtægter, og efterhånden som antallet af skibe stiger, udvides mulighederne for afledt aktivitet.

Vi har nu en konkurrencedygtig ordning, hvor 79 skibe er registreret. Målet er at nå 100 skibe i år. Her kan man konstatere, at det udvikler sig med hastige skridt.

Klimaforandringerne i Arktis skaber nye muligheder og udfordringer. Skibstrafikken i Nordhavet er stigende og vil stige mere i fremtiden. Færøerne ligger midt i dette nye sejladsområde.

Landstyret arbejder på flere områder for at få økonomisk fordel af forandringerne. Færøerne er med i den fælles arktiske strategi for Kongeriget. Landstyret har dertil nedsat en gruppe til at analysere, hvordan Færøerne kan udnytte den øgede virksomhed i Arktis. Der bliver lagt vægt på erhverv og forskning, udover hvilke tiltag vi må gennemføre vedrørende beredskab og naturbeskyttelse. Analysen afsluttes kommende forår.

Landstyret har sat sig for, at fra 2020 skal mellem 80 og 90 procent af energiforbruget på land stamme fra vedvarende energikilder. Til dette kræves store investeringer. Landstyret er sammen med SEV⁴ og kommuneforeningerne gået i gang med en omfattende analyse af hele strukturen for el-energi og udviklingsmulighederne. Undersøgelsen bliver færdig ved årsskiftet.

Landstyret har sat sig som mål, at turistindustrien skal tegne sig for en større del af økonomien. Turistindustrien skaber arbejdspladser over hele landet og giver nye fritidstilbud, også til dem der bor her.

Færøernes Turistråd er genetableret. Man er gået i gang med at lægge en vækstplan for turistindustrien. Vi har meget at byde turisterne. En bjertagende natur og et rigt og blomstrende kulturliv.

En væsentlig udfordring er, at Færøerne er for lidt kendt i resten af verden. Derfor er større beløb sat af til at markedsføre Færøerne som turistland.

³ The Paris Memorandum of Understanding on Port State Control.

⁴ SEV er den fælleskommunale elforsyning.

Den forlængede landingsbane på Vågø giver mulighed for nye flyruter. Og det grundige arbejde med at få Færøerne med i det europæiske luftfartssamarbejde ECAA er endelig afsluttet. Om kort tid bliver Færøerne omfattet af samarbejdet. Så vil det stå færøske flyselskaber frit for at flyve på europæiske destinationer, ligesom europæiske flyselskaber kan beflyve Færøerne.

Hr. formand.

Et rigt kulturliv, et godt uddannelsessystem og gode forskningsmiljøer kendetegner et samfund i udvikling.

Der er mange muligheder for at forske på Færøerne. Vi har forskning på højt internationalt niveau, og forskere er med i mange internationale projekter.

Deltagelse i EU-forsknings samarbejdet er lykkedes meget godt. Samarbejdet afsluttes i 2013, når det nye samarbejde Horizon 2020 forventeligt også bliver en mulighed for os. Som en del af udviklingen af færøsk forskning er det fortsat vores hensigt at deltage i EU-forsknings samarbejdet.

Et forskningscenter bliver virkelighed om kort tid. Formålet er at samle teknikkrævende forskning og stimulere samarbejde mellem erhverv og offentlige forskningsinstitutioner. Hermed får vi et miljø, der kan blive grobund for nye erhverv og arbejdspladser.

På trods af krisetider er uddannelsesområdet prioriteret med væsentlig højere bevillinger de senere år. Siden 2008 er antallet af elever, der tager en gymnasial- eller højere uddannelse på Færøerne forhøjet fra omkring 2.300 op til omkring 3.000. På anlægsområdet venter store forbedringer. Marknagils-centret⁵ forventes færdigt i 2016, og Lagtinget har også bevilliget penge til at udbygge andre gymnasieskoler.

Det er godt og gavnligt, at unge søger ud i verden for at tilegne sig viden og erfaring. Men at en så stor del af vores ungdom rejser væk kan også være en fare. Det skyldes, at mange ikke kommer hjem igen.

Færøernes Universitet har udviklet sig meget de senere år. Men det bliver nødvendigt at forbedre studiemulighederne og et stimulerende studiemiljø, for at flere studerende kan og vil tage en uddannelse her. Vi undersøger derfor mulighederne for at udbyde flere uddannelser på Færøernes Universitet, og vi vil prioritere uddannelsesområdet endnu højere.

Fra august 2013 tages der hul på en ny ordning for gymnasieuddannelserne, som vil give de unge flere valgmuligheder. Da kan eleverne i større grad sammensætte sin egen uddannelse.

Fra august 2013 bliver faguddannelser indenfor teknologi og lærlingeuddannelserne lagt sammen. Skoleforløbene bliver lagt i fast rammer, og lærerkræfterne bliver koordineret og udnyttet bedre.

Folkeskolen er grundstenen under vores uddannelsessystem.

De senere år er der lagt stor vægt på at udvikle læse- og skriveundervisningen. Computerprogrammer er udviklet til syns- og læsesvage. Alle lærere skal på kursus i faglig læsning

⁵ Uddannelsescenter til ca. 450 mio. kr. der samler en række gymnasie- og ungdomsuddannelser i Tórshavn.

og informationsteknologi. Der bliver arbejdet med at etablere strukturen således, at det bliver muligt at udnytte bevillingen bedre.

Vi vil styrke mulighederne for dem med særlige udfordringer. Der arbejdes med at udvide gymnasietilbuddene. Det er muligt at etablere endnu flere tilbud, så forældre ikke føler sig tvunget til at søge udenlands for at findes skole- og helhedstilbud til børnene.

Støtte til kultur, kunst og idræt er med til at sikre et rigt og varieret kulturliv.

Det er et stort fremskridt for vores sprog og kultur, at alle færøske ordbøger er elektronisk tilgængelige på skolerne.

På museumsområdet bliver der gjort meget for at beskytte vores kulturarv. Blandt andet bliver der arbejdet på at sikre, at den færøske båd og gamle træskibe bliver bevaret.

Hr. formand.

Vi har et godt velfærdssamfund, der er et resultat af omfattende arbejde. Hver eneste dag gør medarbejdere en stor indsats ved at tage sig af de gamle og syge og give vores børn en god ballast til at tage med sig videre i livet.

Børnene er juvelerne i vores samfund. Gode hjem og nærmiljø er bedste sikkerhed for, at børnene får omsorg og en god opvækst.

Der er børn, som ikke får tilstrækkelig omsorg. Og barnet er ikke altid i stand til at sige fra.

Børneværnsloven er ændret. Oplysningspligten hos både fagfolk og almindelige borgere er skærpet. For at styrke den faglige behandling af børneværnsager bliver børneværnsområdet lagt sammen i større enheder fra 2014.

Der er planer om at etablere såkaldt børnehus, hvor hjælpen til børn, der har været udsat for overgreb, bliver samlet.

Landstyret er gået i gang med at udforme et lovforslag om etablering af en uafhængig børneombudsmand, der skal sikre børnenes rettigheder.

Børn med særlige udfordringer har behov for tjenester fra flere myndigheder. Forældre må ofte gå fra en myndighed til en anden for at få hjælp til sine børn. Derfor kan forældre føle, at den proces føles både tung og trøstesløs.

Penge er tilvejebragt, så ventelister til børne- og ungdomspsykiatrien kan forkortes.

Landstyreområderne, der varetager skole-, sociale- og sundhedsanliggender, er gået i gang med at analysere, hvordan tjenester til børn med særlige behov kan koordineres, så borgeren har et sted, en dør, at henvende sig til for at få hjælp og støtte.

Helhedsplanen for at afhjælpe vold i parforholdet er søsat. Vold er ofte knyttet til alkohol. En rusmiddel- og alkoholpolitik bliver formuleret, hvor der bliver lagt vægt på familien. På den måde

kaster vi ikke blot lys på misbrugereren, med også på dem, der kender til følgerne af at leve sammen med misbrugereren.

Der er et stort behov for et mere nuanceret boligmarked.

Landstyret lægger sidste hånd på en ny boligpolitik, der sammen med den udvidede hjemmel til Boliglånefonden skal udstikke en ny kurs. En udvikling, som skal sikre, at alle har mulighed for at få sig en tilstrækkelig bolig til en rimelig omkostning.

Landstyret vil arbejde for konkurrencedygtige renter på boliglån, f.eks. med realkreditlån. Om nødvendigt skal Boliglånefonden gå med i konkurrencen ved at udbyde realkreditfinansiering.

Målet er, at der skal bygges alternative boliger rundt omkring i landet, og at boligfinansiering bliver lempeligere. Første skridt er allerede taget med andelsboligprojektet med Eystur Kommune og Boliglånefonden.

Vi skal have gode og værdige forhold for dem, som på en eller anden måde ikke er i stand til at tage sig af sig selv. De næste år bliver investeringer i bosteder prioriteret.

Går det som planlagt, bliver et bosted til psykisk syge klar at tage i brug inden udgangen af 2013, boliger til hjerneskadede i 2016, et ungdomspensionat ligeledes i 2016, bosted til folk med autisme og udviklingshæmmede i 2017, udover et bosted til udviklingshæmmede i 2018.

Hr. formand.

Et godt samfund skal støtte, når der er behov for hjælp. Og skal sandelig også hjælpe folk på fode igen.

Vi skal tilstræbe at give den enkelte mulighed for et virksomt liv og mulighed for at forsørge sig selv. Vi må ikke glemme folk, selvom de har fået hjælp til forsørgelse. Folk skal både have noget at leve af og leve for. Der skal være brug for os alle. Alle skal have mulighed for at yde sit bidrag.

I foråret besluttede Lagtinget enstemmigt en arbejdsmarkedsreform med en række tiltag, der skal hjælpe folk ind på arbejdsmarkedet. For vi vil have et mere rummeligt arbejdsmarked, også for folk med handicap, sygdom eller sociale problemer.

Vi bør derfor lægge større vægt på muligheder og egenskaber hos den enkelte i stedet for at se forhindringer og svagheder.

Reglerne for lægeerklæringer bliver derfor ændret, så lægen ikke bare stadfæster, hvad vedkommende ikke er i stand til. Lægen skal sammen med arbejdsgiveren og arbejdstageren også stadfæste, hvad vedkommende er i stand til. Vi flytter os fra begrænsninger til evner og muligheder.

En stor del af dem, som står uden arbejde, er ufaglærte, og udviklingen på arbejdsmarkedet er, at større del af jobbene kræver uddannelse.

Den færøske socialforvaltning er gået i gang med at etablere en ordening, der skal give folk mulighed at få vurderet og godskrevet sine faglige evner, som de har tilegnet sig i arbejdslivet eller

på anden måde. Dette gøres for at give dem bedre mulighed for at genuddanne sig og prøve kræfter med andre dele af arbejdsmarkedet.

Hr. formand.

Vi skal gang på gang udvikle og tilpasse velfærden, så også kommende generationer kan få en god velfærd. Socialforvaltningen og Nærverkið⁶ er lagt sammen i Almannaverkið. Dette er Færøernes største sammenlægning. Sammenlægningen er et betydningsfuldt skridt i udvikling af tjenesten.

Landstyret er gået i gang med en reform af sundhedsområdet, der skal sikre et godt sundhedssystem i fremtiden. Vi skal gå fra at tænke på tre sygehuse og kommunelægeordningen til tanken om et sammenhængende sundhedssystem. Formålet er at sikre kvaliteten i sundhedstjenesterne til alle.

Det er planen at flytte en del af tjenesten, som i dag bliver ydet på sygehusene, tættere på borgeren. Tjenesterne skal samles i sundhedscentre rundt omkring i landet, hvor kommunelæger og andre faggrupper er tilknyttet. Oplysning og forebyggelse skal, på samme måde som behandling, være en bærende del af sundhedstjenesten, og patienterne skal delagtiggøres mere i behandlingen.

Man er påbegyndt en tilgang, hvor borgeren får mulighed for at komme med sit synspunkt til, hvordan det færøske sundhedssystem skal fungere i fremtiden.

I juni blev det nye patienthotel i Danmark taget i brug. Det glæder mig, at de, som er nødsaget til at rejse til København for behandling, nu har fået gode forhold at opholde sig under, når der er behov for hvile før og efter behandling.

Sygesikringsafgiften bliver revideret. Det er planen at gøre ordningen mere solidarisk.

Det politiske system har arbejdet med pensionsreformen i flere år. Og vi må konstatere, at det er gået langsomt med at få de nødvendige politiske forlig.

Men vi giver ikke op. Arbejdet med pensionsreformen fortsætter. Det er planen, at første del vedrørende pensionsopsparing bliver vedtaget i efteråret, og at den udestående del bliver sat i værk 1. januar 2014.

Jeg er overbevist om, at vi kommer i mål. For jeg ved, at alle politiske partier vil tage ansvar i denne betydningsfulde sag.

Hr. formand.

I årevis har der været arbejdet med at nyorganisere kommunestrukturen. Mange har nok følt det som, at landstyret har forsøgt at presse omfattende ændringer ned over dem. Landstyret afgjorde derfor at gøre processen mere folkelig og arrangerede i foråret en vejledende folkeafstemning om planerne.

Folket er nu kommet til orde.

⁶ Hjemmeplejen og støtteordninger til borgerne

Det er afgjort at lægge ældreområdet ud til kommunerne at administrere i 2014. Landstyret og kommuneforeningerne forhandler nu om, hvordan området skal finansieres. Man er påbegyndt at udforme en ældrelov, som skal fastsætte rettigheder og tjenesteniveauet på ældreområdet. Ud fra dette vil kommunerne selv sikre en fornuftig og holdbar driftsøkonomi.

Grundlaget under det kommunale demokrati er, at folket i nærmiljøet skal have indvirkning på egne forhold, og at offentlige opgaver skal løses så tæt på borgeren som muligt.

Planen for infrastrukturen 2012 til 2024 er ved at være færdig. Planen bliver grundlaget under den politiske behandling af langtidsinvesteringer.

Landstyret vil fremme tunnelen til Eysturoy. Det er planen at anvende lovhjemlen til at udbyde retten til at opføre og drive tunnelen.

For at sikre at ansvar og myndighed følges ad i byggeprojekter, vil landstyret samle bevillinger til bygninger hos landsstyremanden for indenlandsanliggender, som har ansvaret for Landsingeniøren.

Hr. formand.

Færøsk erhvervsliv finder hele tiden nye markeder, og eksporten til Østeuropa er vokset de seneste år. Der bliver derfor arbejdet med at sikre os rimelige handelsvilkår med blandt andet Rusland, Ukraine og Tyrkiet. På samme måde bliver det undersøgt, hvordan et eksportråd kan etableres i samarbejde med erhvervene.

Behandlingen af vores krav til kontinentalsokkelområdet uden for 200 sømil nord for Færøerne begynder efter planen i FN's Kontinentalsokkelkommission kommende vinter. Udenrigstjenesten og Jarðfeingi⁷ skal lægge meget energi i dette arbejde. Jeg er i denne forbindelse glad for, at Færøerne for første gang har fået en repræsentant i en vigtigt FN-kommission.

Til efteråret bliver tillægsaftalen om forholdene for børn lagt for Lagtinget. Færøerne har før fået kritik fra FN-kommissioner for ikke at have sat disse aftaler i kraft.

Hr. formand.

Efter planen bliver udlændingeområdet overtaget i 2013. Og inden længe bliver muligheden for at overtage luftrummet undersøgt nærmere.

Der er i øjeblikket femten fælles anliggender tilbage at overtage. Jeg forventer, at vi fortsat kommer til at overtage flere sagsområder.

Alle partier vil arbejde mod større økonomisk og politisk selvstændighed. Vi vil gå samme vej. Men vi er måske ikke enige om hastigheden, eller hvad vi lægger i betydningen af at køre efter forholdene.

Hjemmestyreordningen har udgjort vores politiske fundament siden 1948. Denne ordning har sin store andel i, at vi i dag har et veludviklet velfærdssamfund. Men enhver ordning må tilpasses til

⁷ Det færøske direktorat for geologi og energi.

nye tider. Til trods for nyordningen i 2005 er det tvivlsomt, om rammerne er tilfredsstillende til de udfordringer, som vi møder på den internationale scene.

Det bliver nødvendigt at organisere vores rigsfællesskab på ny. Jeg drømmer om et fællesskab af riger med tre selvstændige lande.

Min fremtidsvision er, at vi som folk finder sammen om en ny ordening, som forener snarere end adskiller os

Hr. formand.

Vi skal løse de udfordringer, der ligger foran os. Velfærden bliver kun sikret, hvis vi har vilje og mod til at gennemføre de tiltag, som er nødvendige.

Jeg inviterer alle partier i Lagtinget velkommen til at nyt tingår, hvor landstyret vil gøre sit til at finde brede forlig. Forlig, som holder tværs over lagtingsvalg. Dette er ikke let, og ofte er det rigtig svært at finde forligene indenfor det parlamentariske grundlag i landstyret.

Demokrati er dialog, sagde den danske teolog Hal Koch. I et demokrati skal de folkevalgte også træffe afgørelser. Men ordene fra Hal Koch minder os om, at det ofte betaler sig at gøre et nyt forsøg på at finde en fælles løsning. Lad os derfor gå i gang med gode forventninger og ikke spilde mulighederne for samarbejde og fælles løsninger.

God Olaj – godt tingår. Gud velsigne Færøerne.

Lovkatalog 2012

Lagmandens kontor

Forslag til lagtingslov om ændring af lagtingslov om kompetence over sager og sagsområder (overtagelse af sagsområderne udlændingeområdet og grænsekontrol)

Formålet med lovforslaget er formelt at overtage sagsområderne udlændingeområdet og grænsekontrol. Politisk er denne overtagelse aftalt i det nuværende landsstyres koalitionsgrundlag fra 14. november 2011.

Forslag til lagtingslov om ændring i lagtingslov om godtgørelse og pension til landstyrede medlemmer m.v.

Forslag om at ændre loven bliver udarbejdet med grundlag i indstilling, som et uafhængigt udvalg overdrager Lagmandens kontor i efteråret.

Forslag til anlægslov om Stokkastova

Formålet er at restaurere Stokkastova, således at den kan komme til sin ret i arkæologiske, bygningshistoriske og turistmæssige henseende. At restaurere Stokkastova kræver tid og særlig ekspertise/teknik. Derfor må det sikres, at arbejdet bliver gennemført over flere år uden ophold. Derfor vurderes det, at den bedste løsning er at få projektet stadfæstet ved anlægslov.

Beslutningsforslag om, at Færøerne godkender FAO-aftalen om havnestatsforanstaltninger, der skal forebygge, afværge og standse ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri

Formålet med FAO-aftalen er at lukke det internationale marked for salg på havet af ulovligt fanget fisk.

Beslutningsforslag om at gennemføre ændringer i NAFO-aftalen

NAFO er international sammenslutning for samarbejde om fiskeri i internationalt farvand i den nordligste del af Atlanterhavet. Formålet er at stadfæste ændringer, som NAFO medlemslandene har besluttet at gennemføre i aftalen.

Beslutningsforslag om Nordisk konvention om social sikkerhed

Aftalen er en international aftale mellem nordiske lande på det sociale område. Aftalen stadfæster, hvilke rettigheder nordiske statsborgere, som flytter mellem de nordiske lande, har til sociale ydelser hos hinanden. Ny aftale træder i kraft i stedet for den gamle aftale fra 2003, som har været gældende på Færøerne siden 2005. Årsagen til, at de nordiske lande har indgået en ny aftale, er nye EU-regler på det sociale område.

Beslutningsforslag om den valgfri protokol til FN-konventionen om barnets rettigheder vedrørende salg af børn, børneprostitution og børnepornografi

Formålet med FN-aftalen er at forbyde og beskytte børn mod salg, børneprostitution og børnepornografi.

Beslutningsforslag om FN's konvention mod organiseret grænseoverskridende kriminalitet

Formålet med FN-aftalen er at gennemføre et aktivt internationalt samarbejde, som kan forebygge og forhindre grænseoverskridende kriminalitet.

Beslutningsforslag om FN-protokol om forebyggelse, bekæmpelse og retsforfølgning af menneskehandel, særlig handel med kvinder og børn, som supplement til FN's konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet

Formålet med FN-aftalen er at forebygge, forhindre og straffe menneskehandel, beskytte og hjælpe ofre og styrke det internationale samarbejde vedrørende dette.

Beslutningsforslag om den frivillige protokol til FN-konventionen til beskyttelse af rettighederne for personer med handicap

Formålet med FN-protokollen er at give personer og grupper mulighed for at anke sin deres til FN-udvalg, hvis deres rettigheder vurderes af være begrænset i forhold til bestemmelserne i FN-konventionen, som aftalen er tilknyttet.

Generaldebat om udenrigspolitisk redegørelse

Lagmanden fremlægger "Udenrigspolitisk redegørelse" til generaldebat.

Landsstyreområdet for finansansliggender

Forslag til lagtingslov om ændring i lagtingslov om landsskat og kommuneskat

Forslaget er del af en opdatering af reglerne om beskatning af skatteydere, som arbejder om bord på udenlandske skibe eller i udlandet. Samtidig bliver med forslaget anbefalet, at reglerne om skattefri godtgørelse til dommere, linjedommere og trænere bliver opdateret.

Forslag til lagtingslov om ændring af lagtingslov om fastsættelse af skat

Forslaget er del af en opdatering af reglerne om beskatning af skatteydere, som arbejder om bord på udenlandske skibe eller i udlandet.

Forslag til lagtingslov om at ændre ligningsmetode fra exemption til credit

Forslaget er del af en opdatering af reglerne om beskatning af skatteydere, som arbejder om bord på udenlandske skibe eller på land i udlandet.

Forslag til lagtingslov om ændring af lagtingslov om arveafgift

Med forslaget bliver gennemført den ændring, at arveafgiften fremover alene tilfalder landskassen, i stedet for som nu, hvor en del tilfalder statskassen.

Forslag til lagtingslov om ændring af lagtingslov om arbejdsmarkedspensionsfond

Med forslaget bliver sikres der hjemmel til, at personer, som har skattemæssig bopæl på Færøerne og et andet land, kan blive fritaget fra at betale arbejdsmarkedsbidrag på Færøerne, hvis den virkelige bopæl er i udlandet.

Forslag til lagtingslov om ændring i lagtingslov om merværdiafgift

Med forslaget sikres der hjemmel til, at diplomater/ambassadører bliver fritaget for at betale merværdiafgift på Færøerne. Derudover foreslås det, at reglerne om moms-fritagelse for havbeklædning bliver opdateret. Ligeledes bliver overvejet mulig moms-tilbageførsel til idrætsforeninger, som ikke er erhvervmæssige.

Forslag til lagtingslov om ændring i lagtingslov om afgift ved registrering af motorkøretøjer
Med forslaget bliver det foreslået, at gældende lagtingslov bliver tilpasset, således at bl.a. en endnu større del af værdiafgiften bliver lagt om til en miljøafgift.

Forslag til lagtingslov om ændring i lagtingslov om afgift på produktion og import
Med forslaget bliver afgifter på alt importeret mælk ligestillet.

Forslag til lagtingslov om ændring i lagtingslov om vægtafgift på motorkøretøjer
Med forslaget bliver det anbefalet at foretage ændringer i gældende lagtingslov, således at bl.a. miljøvenlige biler får billigere vejafgift.

Forslag til lagtingslov om beskatning af efterløn
Forslaget er en del af forslaget om en pensionsreform.

Forslag til rigslovsindstilling om finansiel virksomhed
Loven bliver opdateret.

Landsstyreområdet for fiskerianliggender

Forslag til lagtingslov om ændring af lagtingslov om erhvervsmæssigt fiskeri
Fastsættelse af fiskedage for fiskeåret 2012-2013.

Forslag til lagtingslov om ændring af lagtingslov om landsjord
Opdateringer og ændringer vedrørende fæsteordningen og udnyttelse af landsjord.

Forslag til lagtingslov om ændring i lagtingslov om Jordbrugsfond
Opdateringer og ændringer af forskellige bestemmelser vedrørende fæstekonto.

Landsstyreområdet for erhvervsanliggender

Forslag til lagtingslov om telekommunikation
Forslaget har til formål at opdatere lovgrundlaget, ligesom forslaget særligt skal sikre konkurrence på telekommunikationsområdet.

Forslag til lagtingslov om produktsikkerhed
Forslaget har til formål at sætte regler i kraft om produktsikkerhed på Færøerne, især på grund af kommende færøsk deltagelse i ECAA-overenskomsten.

Forslag til lagtingslov om et arbejdsmarkedsråd
Forslaget har til formål at etablere et råd, der skal repræsentere parterne på arbejdsmarkedet, som skal rådgive landstyremanden i arbejdsmarkedspolitiske spørgsmål.

Forslag til lagtingslov om forlig i arbejdskonflikter

Der bliver udformet ny forligslov, som bl.a. medfører, at forligsloven vil gælde for hele arbejdsmarkedet.

Forslag til lagtingslov om pakkerejser, pakkefritid og pakketure

Forslaget har til formål at fastsætte regler for pakkerejser m.v. således, at den færøske lovgivning er i overensstemmelse med den i vore nabolande. Forslaget etablerer også en rejsegarantifond, som forsikrer turister, når særlig omstændigheder gør sig gældende.

Forslag til lagtingslov om ændring i lagtingslov om opdræt

Formålet er, at virksomhed hos opdrætsselskaber, f. eks. videre forarbejdning, vareudvikling og salg- og markedsføringsarbejde, ikke bliver ført ud af landet, men skal foregå på Færøerne.

Forslag til lagtingslov om ændring i lagtingslovene om sikkerhed på havet

Forslaget har til formål at fastsætte regler om promillesejlads og opdatering af strafferegler.

Forslag til lagtingslov om ændring i lagtingslov om arbejdsmiljø

Forslaget har til formål at opdatere og modernisere loven, ligeledes formålet også er at tilpasse lovgivningen til sammenlægningen af Fødevarer- og Veterinærstyrelsen og Arbejdstilsynet.

Forslag til lagtingslov om ændring i lagtingslov om arbejdsskadeforsikring

Forslaget har til formål at tilpasse bestemmelserne om selvstændigt erhvervsdrivende o. lign. Derudover bliver der foretaget mindre ændringer.

Forslag til lagtingslov om ændring i lagtingslov om stærkstrømsudstyr

Forslaget har til formål at opdatere loven, således at den bliver i overensstemmelse med lovgivningen i vore nabolande.

Forslag til lagtingslov om ændring i lagtingslov om elinstallatører

Forslaget har til formål at opdatere loven. Den samfundsmæssige og tekniske udvikling medfører, at der er behov for at regulere lovens virksomhedsområde og at opdatere kravene til elinstallatør-virksomheder.

Forslag til lagtingslov om ændring i lagtingslov om aktie- og småaktieselskaber (erhvervs-selskabsloven)

Forslaget har til formål at foretage ændringer i erhvervs-selskabsloven.

Forslag til lagtingslov om ændring af lagtingslov om forsikringsvirksomhed

Forslaget har til formål at opdatere forsikringsloven, således, at den er i overensstemmelse med EU-reglerne, bl.a. vedr. reglerne om holdingselskaber og krav til bestyrelser og direktioner.

Forslag til rigslovsindstilling om opdatering af immaterialretten

Forslaget har til formål at opdatere den immaterialretlige lovgivning, som dækker over varemærkelov, designlov, lov om brugsmode, og lov om patent, således, at lovgivningen, som bliver tilpasset færøske forhold, er i overensstemmelse med lovgivningen i vore nabolande.

Forslag til rigslovsindstilling om søloven

Forslaget har til formål at opdatere søloven, således at søloven er i overensstemmelse med lovgivningen i nabolandene.

Anordning om ikrafttrædelse for Færøerne af lov om luftfart
Forslaget har til formål at opdatere luftfartsloven.

Landsstyreområdet for forskning, undervisning, kultur og kirke

Forslag til lagtingslov om ændring af lagtingslov om folkeskolen

Der er tale om ændringer, der bl.a. har til formål at sikre bedre koordinering i forbindelse med indskrivning af elever.

Forslag til lagtingslov om ændring af lagtingslov: efterskoleloven

Loven bliver revideret, bl.a. for at afklare forvaltningsmæssige forhold vedrørende støtte og låntagning.

Forslag til lagtingslov om ophævelse af lagtingslov om skoleforvaltning fra 1978

Loven bliver ophævet, fordi bestemmelserne i skoleforvaltningsloven fra 1978 er fastsat i nyere lovgivning.

Forslag til lagtingslov om ændring i lagtingslov om udgivelse af undervisningsmateriale

Loven skal opdateres, nu hvor Skolebogsforlaget og Landscentralen, sammen med IT-centeret, er lagt sammen i en ny institution, NÁM.

Forslag til lagtingslov om, at udvide Studenterskolen og HF-kurset i Eysturoy

Der er tale om en anlægslov i forbindelse med, at der er afsat penge og et byggeudvalg er nedsat til at forberede om- og udbygningen af skolen.

Forslag til ændringer i lagtingslov om korte videregående uddannelser på fagskolerne

Loven bliver opdateret, og hjemmel bliver til at fastsætte nærmere regler om uddannelserne, så de indholdsmæssigt svarer til lignende uddannelser i vores nabolande.

Forslag til lagtingslov om ændring af lagtingslov om støtte til musikskoler

Formålet er at tilpasse og opdatere lovbestemmelserne om støtte o. a.

Forslag til lagtingslov om ansættelse i folkekirken

Lovforslaget indeholder bestemmelser om, hvordan præster bliver tituleret, hvordan præster og provster bliver ansat, udover hvilke kvalifikationer der bliver krævet af dem. Ligeledes handler loven om andre stillinger, som kan blive besat i folkekirken.

Forslag til lagtingslov om ophavsret

Sagsområdet ophavsret blev overtaget 1. januar 2010. Der er tale om ny færøsk lovgivning om ophavsret, der bliver sat i kraft i stedet for gældende lovgivning.

Forslag til lagtingslov om ændring i lagtingslov om støtte til kultur og kunst m.v. og lagtingslov om Landets Kulturfond

Lovforslaget har til formål at give landstyremanden hjemmel til at flytte administrationen af bestemte støttebevillinger til Landets Kulturfond. Planen er ligeledes, at fonden skal rådgive landstyremanden om den overordnede kulturpolitik.

Forslag til lagtingslov om ændringer af lagtingslov om fagskoler

Tilpasninger bliver foretaget i lovene om fagskoler m.m. i forbindelse med, at ny lov om gymnasiale ungdomsuddannelser træder i kraft 1. januar 2013.

Forslag til lagtingslov om kulturhistoriske skibe

Formålet er at påbegynde en beskyttelses- og støtteordning, der har til formål at bevare skibe, der har kulturhistorisk betydning for Færøerne.

Forslag til lagtingslov om ændringer i lagtingslov om studiestøtte

Forskellige tilpasninger bliver foretaget i studiestøtteordningen for at begrænse udgiftsvæksten, bl.a. ved at omlægge ÚSUN-ordningen, således at en del af støtten bliver omlagt til lån.

Landsstyreområdet for sundhedsanliggender

Forslag til lagtingslov om ændring af lagtingslov om sygehusvæsenet

Formålet med lovændringen er at forbedre retssikkerheden hos patienter, som bliver sendt til behandling i udlandet. Færøernes Ankeinstitution har i flere omgange påvist, at gældende regler er uklare og medfører for tilfældig administration. Med forslaget bliver det i loven fastsat, hvilke hensyn skal være afgørende for, om patienter kan få bevilliget følgepersoner, således den forvaltningsmæssige stillingtagen bliver enklere og retssikkerheden hos patienten derved bedre.

Forslag til lagtingslov om ændring i lagtingslov om forebyggende sundhedsordninger for børn og unge

Ifølge gældende lov skal alle børn i den skolepligtige alder have tilbud om to sundhedsundersøgelser hos kommunelægen. Den første undersøgelse skal tilbydes ved skolestart og den efterfølgende kort før, at den fastsatte undervisningspligt ender. Formålet med lovændringen er at sørge for, at også sundhedsplejersker får hjemmel til at gennemføre disse sundhedsundersøgelser.

Forslag til lagtingslov om forbud mod at sælge solariebrug til personer yngre end 18 år

Det er videnskabeligt bevist, at der er klar sammenhæng mellem sandsynligheden for at få hudkræft og hvor meget huden har været udsat for ultraviolette stråler. Af samme årsag anbefaler kræftprojektet fra 2009 til, at solarier bliver forbudt for unge under 18 år. Ny lov bliver formuleret med det formål at forebygge kræft, som opstår ved brug af solarier. Med loven bliver det forbudt at sælge solarium til personer yngre end 18 år; der bliver udarbejdet bestemmelser om krav til dem, der sælger solarium, og der bliver fastsat strafferegler som følge af brud på loven.

Forslag til lagtingslov om ændring af lagtingslov om offentlig sygesikring

Der er behov for at opdatere sygesikringsloven, hvor forskellige rettelser og tilpasninger skal foretages, efter at loven, der trådte i kraft 1. januar 2010, har været i kraft i noget tid. Ligeledes skal sygesikringsafgiften ændres, således at den i større grad bliver solidarisk.

Forslag til lagtingslov om rådgivende abortudvalg

I koalitionsgrundlaget står følgende: "Rådgivning i abortspørgsmål bliver styrket med ekspertise på dette område". Formålet er at nedsætte et udvalg, der skal tage sig af at rådgive dem, som påtænker at søge om tilladelse til abort.

Forslag til rigslovsindstilling om at sætte "Lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed" i kraft på Færøerne

Loven bliver sat i kraft for Færøerne, således at de forskellige autorisationslove på sundhedsområdet bliver samlet i en lov med de seneste tilpasninger.

Forslag til rigslovsindstilling om at sætte "Lov om videnskabetisk behandling af sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter" i kraft på Færøerne

Formålet med at sætte den danske videnskabetiske lov i kraft er at opdatere reglerne på området og at sikre, at færøske ansøgere kan anke afgørelser hos det færøske videnskabetiske nævn. Det Centralvidenskabetiske Nævn er aftaget og Det Nationalvidenskabetiske Nævn er kommet i stedet for.

Forslag til rigslovsindstilling om at sætte "Lov om brug m.v. af radioaktive stoffer" i kraft på Færøerne

Formålet med forslaget er at udbygge den færøske lovgivning på området. "Lov om brug m.v. af radioaktive stoffer" er aldrig formelt sat i kraft på Færøerne, selvom rigslovsindstilling om dette blev besluttet af Lagtinget 14. april 1969. Dette skyldes, at vedkommende danske myndighed ved en fejl aldrig har udskrevet den kongelige forordning om ikrafttrædelse, som er omtalt i lovens § 7.

Landsstyreområdet for sociale anliggender

Forslag til anlægslov om ungdomspensionat

I stedet for at købe tjenester til børn og unge i udlandet har landstyrekvinden sat sig for at yde tjenester på Færøerne. I øjeblikket bliver børn og unge sendt ud af landet, fordi der ikke er tilbud til dem på Færøerne. Skal tilbud kunne ydes, er der behov for at få etableret flere tilbud på Færøerne. Der er delvist tale om botræningstilbud, udslusning osv. Formålet med loven er delvist forebyggende, og der skal arbejdes hen imod at gøre de unge i stand til at klare sig selv.

Forslag til anlægslov om bofællesskab til hjerneskadede

I øjeblikket er der et bofællesskab for folk med hjerneskade i Tórshavn. Der er tale om en privatbolig, der ikke er opført til formålet. I øjeblikket bor der fire personer i bofællesskabet. Der er behov for at få lokaler, der er opført til formålet, og som også kan rumme flere beboere og restitueringsstilbud. Derfor har landstyrekvinden planer om at nedlægge den eksisterende institution og opføre en ny til 10 personer.

Generaldebat om ældrepleje

I tråd med koalitionsgrundlaget bliver en ældrepolitik formuleret sammen med fagfolk på ældreområdet. Ældrepolitikken udgør grundlaget for en generaldebat i tinget om fremtiden på området.

Forslag til lovændringer som følge af bevillingsrammen 2013

Forslagene, som er omtalt i rapporten "På ret kurs", dog ikke at forhøje pensionsalderen, bliver lagt for Lagtinget i 2012.

Landsstyreområdet for indenlandsanliggender.

Forslag til lagtingslov om ændring af lagtingslov om naturfredning

Formålet er at udvide lovens virkeområde til også at omhandle naturbeskyttelse og at give landstyremanden hjemmel til at fastsætte nærmere regler om forskellige forhold af betydning for at etablere en bedre naturbeskyttelse, herunder at give landstyremanden hjemmel til at fastsætte regler, som opretter en beskyttelse af udpegede Ramsar-områder, navnlig Nólsoy, Skúvoy og Mykines.

Forslag til lagtingslov om ændring af lagtingslov om beholdere til drikkevarer at afløse eksisterende lov om beholdere til øl, mineralvand og færdige læskedrikke

Formålet er at fremme en nyordning på miljøområdet, hvor pant bliver pålagt beholdere ved import og produktion og at forbedre forholdene for forbrugeren til at aflevere tomme beholdere og få pant returneret. Ordningen skal bidrage til, at endnu flere tomme beholdere bliver returneret frem for at de ender i forbrændingen eller i naturen.

Forslag til lagtingslov om ændring af lagtingslov om beskyttelse af havmiljøet

Formålet med ændringen er at fastsætte regler om ballastvand fra skibe for at sikre, at Færøerne kan godkende og gennemføre den internationale aftale om ballastvand fra IMO, som forventeligt får international gyldighed mod udgangen af året eller i 2013.

Forslag til lagtingslov om offentlig kundgørelsestidende

Det er planen, at Kunngerðablaðið fra 1. januar 1023 skal udgives i elektronisk form. Ifølge styrelsesordningen § 26 skal regler om bekendtgørelse fastsættes ved lov. I forhold til gældende ordning er det især ikrafttræden af love om bekendtgørelser, som ikke selv fastsætter regler om ikrafttrædelse, som det er nødvendigt at tilpasse til en elektronisk udgave af Kunngerðablaðið.

Forslag til lagtingslov om ændring af lagtingslovsbekendtgørelse om færdsel

Lovændringen skal give hjemmel til at udstede særlige P-skilte til handikappede.

Rigslovsindstilling om ændring i Anordning om ikrafttræden for Færøerne af udlændingeloven

Med lovændringen bliver samme regler sat i kraft på Færøerne om behandling af visumansøgninger, som er gældende for alle Schengenlandene. Ligeledes bliver regler om "visuminformationssystemet" (VIS) sat i kraft og udveksling af information mellem Schengenlandene om visum til kortere ophold (VIS-førordningen), hvis overordnede formål er at sikre en bedre gennemførelse af en fælles visumpolitik og konsulært arbejde ved at bedre om udveksling af information mellem Schengenlandene vedrørende ansøgninger og afgørelser om visum.

Rigslovsindstilling om ændring af Lov om pas til danske statsborgere m.v.

Der er tale om en opdatering af pasloven (betaling for digitalt fingeraftryk).

Forslag til lagtingslov om ændring af lagtingslov om offentlighed i forvaltningen (aktindsigt i bilag vedrørende medarbejdersager)

Lovændringen medfører, at sager om ansættelsesforhold for personer, som arbejder i det offentlige (konkrete medarbejdersager), som hovedregel ikke er underlagt reglerne i loven om offentlig aktindsigt. Hovedreglen bliver, at det ikke er muligt at få indsigt i sådanne medarbejdersager, men retten til egen indsigt forbliver dog den samme som i dag.